www.rajec.sk

RAJČAN

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI JÚN / 2008

Raich 1193 Raiec 1256 Reich 1275 oppidum 1397 Rajcz

815. výročie prvej písomnej zmienky o Rajci

Castrum Strezenor
antiquo Castro eid
Castrum Biſtris.
Comitatu Nitrien
cum oppido Rajcse, in Com

Aktuality z mesta

odpovedá Ing. Ján Rybárik primátor mesta

V Rajci sa uskutočnila anketa* „Využitie športovej haly“. *Ako dopadla anketa? Dokončí sa športová hala?

Oslovení boli žiaci 8. a 9. ročníkov Mestskej základnej školy, Základnej cirkevnej školy, študenti Gymnázia Javorová, Gymnázia A. Škrábika v Rajci a náhodní mladí ľudia z mesta. Obyvatelia sa mohli zapojiť do ankety aj prostredníctvom anketových lístkov uverejnených v mesačníku Rajčan alebo na internetovej stránke mesta prostredníctvom e-mailu.

Foto: Má

Zozbieraných bolo 386 vyjadrení z toho 2/3 boli za možnosť využiť športovú halu na nové moderné športy ako bowling, squasch, lezecká stena a iné.

MZ dalo vypracovať odbornú štúdiu či je možné stavbu využiť na tieto účely. Výsledky by mali byť známe v priebehu mesiaca.

Ako pokračujú práce na Golf Parku Rajec? Kedy sa plánuje otvoriť pre verejnosť?

Výstavba pokračuje aj naďalej.

Vzhľadom na to, že členovia klubu si zaplatili členske a udržiavacie poplatky na sezónu a časť plochy je už vhodná na hranie, plánuje sa otvoriť areál pre členov klubu 6. júna. Zhruba do jedného mesiaca sa otvorí aj pre verejnosť.

Je ešte potrebné dovybavovať zariadenie klubu, obchodu a bufetu tak, aby mohli slúžiť svojmu účelu. Keď sa doupravuje okolie, bude sa hrať naplno.

Cirkevný zbor evanjelickej cirkvi a.v. požiadal o finančný príspevok na rekonštrukciu modlitebne v Rajci.

MZ evanjelickej cirkvi a.v. schválilo finančný príspevok vo výške 50.000,- Sk na rekonštrukciu budovy.

Jedná sa o výmenu ústredného kúrenia, vnútorných rozvodov a prívodu plynu.

V budove mestského úradu prebieha v tomto mesiaci rekonštrukcia rozvodov elektrickej energie.

Budova, v ktorej sa nachádza MsÚ má okolo 50 rokov a už nespĺňa kritéria, ktoré sú nám kladené podľa platných noriem. Bola vykonaná aj revízia elektrických obvodov a revízna správa dopadla negatívne.

Preto sme dali spracovať projekt na celú rekonštrukciu rozvodov elektrickej siete (jeden rozvod je tzv. zásuvkový a druhý tzv. svetelný).

Celú rekonštrukciu hradí mesto s vlastných zdrojov. Momentálne nemáme dostatok finančných prostriedkov na oba obvody. Tento rok sme začali so zásuvkovým obvodom. V budúcnosti počítame aj s rekonštrukciou svetelnej siete.

Za rozhovor ďakuje Šzá

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Tretie tohtoročné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Rajci sa konalo 15. mája.

Správa audítora k rozpočtu mesta za rok 2007 a správa hl. kontrolóra k záverečnému účtu mesta

Hlavná kontrolórka predniesla poslancom správu k záverečnému účtu za rok 2007, správu audítora k rozpočtu mesta za rok 2007 predniesla p. Cinková, vedúca fin. oddelenia.

MZ zobralo na vedomie stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu mesta a k plneniu rozpočtu mesta za rok 2007. Uložilo riaditeľke MsKS pripraviť, k najbližšej úprave rozpočtu, nový návrh rozpočtu MsKS na rok 2008 so všetkými skutočnosťami, ktoré v roku 2008 vznikli. Schválilo doplniť uznesenia č. 30/2008 nasledovne: doplniť číselne tvorbu *rezervného fondu* v sume 1 131 680,- Sk a *peňažného fondu* na kapitálové výdavky v sume 10 185 038,18 Sk a použitie prostriedkov z minulých rokov cez príjmové finančné operácie rozpočtu mesta.

Regionálny operačný program

Primátor informoval o pripravovanej rekonštrukcii Mestskej základnej umeleckej školy, kde náklady na projektovú dokumentáciu budú činiť cca 900. tis. Sk a o možnosti získania finančných prostriedkov z eurofondov na rekonštrukciu požiarnej zbrojnice, nakoľko mesto bolo ministerstvom zaradené medzi záujmové lokality. Oficiálne mesto nevlastní požiarnu zbrojnicu, preto je navrhnutá rekonštrukcia garáží, resp. novovybudovanie požiarnej stanice pri Poliklinike Rajec.

MZ zobralo na vedomie informáciu o príprave rekonštrukcie Mestskej základnej umeleckej školy, odporučilo prípravu projektovej dokumentácie. Zobralo tiež na vedomie informáciu o možnosti zapojenia sa do projektu – rekonštrukcia požiarnej stanice a odporučilo prípravu projektovej dokumentácie

Správa hlavnej kontrolórky z vykonania inventarizácie

Hlavná kontrolórka v zmysle plánu kontrol schválených pre I. polrok 2008 predniesla poslancom správu z vykonania inventarizácie.

MZ zobralo na vedomie správu z kontroly vykonania inventarizácie prednesenú hl. kontrolórkou mesta. Uložili hl. kontrolórke vykonať kontrolu majetku mesta, ktorý je v užívaní iných subjektov, námatkovo vykonať fyzickú inventúru, vykonať kontrolu majetku domova vďaky a mestského kultúrneho strediska, pri každej inventarizácii skontrolovať či slúži účelu, na ktorú bol majetok prenechaný do užívania a taktiež zistiť stav majetku

Interpelácie

MZ uložilo MsÚ predložiť zoznam konkurenčných spoločností, s ktorými mesto rokovalo o prevádzke televízie, do budúceho zasadnutia MZ. Schválilo zapožičanie suchých WC v počte 10 ks na Veľký rajecký deň. Uložilo hlavnej kontrolórke: informovať o neuhradených platbách dlžníkov (viac ako 30 dní po lehote splatnosti), postupovanie neuhradených platieb právnikovi na právne vymáhanie, predkladanie stavu pohľadávok 30 dní po lehote splatnosti, potom 1. upomienka a následne vymáhanie (spätná väzba), sledovanie úhrad, kontrolovanie zaslaných upomienok, pripraviť plán práce na II. polrok 2008 do budúceho zasadnutia MZ.

Harmonogram úloh mesta pri zavedení eura

Plán mesta Rajec na zavedenie eura predložila poslancom p. Cinková, ved. finančného oddelenia.

MZ schválilo Plán mesta Rajec na zavedenie eura.

Rôzne

Detské ihriská

ĽS-HZDS prišla s ponukou na zapojenie sa do projektu Detských ihrísk, ktoré budú dodávané na kľúč vo forme skladačky. Jedná sa o detské ihriská pre deti do 15 rokov. Je potrebné zo strany mesta vyhradiť priestor na vybudovanie detského ihriska a zabezpečiť prípravu územia a ich poskladanie, dovoz a komponenty skladačky ihriska budú dodané bezplatne

MZ schválilo podanie žiadosti na projekt „Detské ihriská“. Vyhlasuje, že Mesto Rajec bude spolupracovať na projekte detských ihrísk, vyčleňuje plochu na vybudovanie detského ihriska – na sídlisku Sever a na ul. S. Chalupku, pri potoku Ďurčanka.

Prehodnotenie činnosti riaditeľky MsKS

V zmysle uznesenia č. 51/2007 zo dňa 3. 5. 2007 je potrebné prehodnotiť činnosť riaditeľky MsKS.

MZ konštatovalo, že po roku činnosti riaditeľky MsKS Anny Tordovej jej činnosť hodnotí kladne.

Návrh na vytvorenie pracovného miesta

Riaditeľka MsKS požiadala o vytvorenie pracovného miesta – samostatný pracovník múzea od 1. júna na skrátený 6-hod. úväzok.

MZ schválilo vytvorenie prac. miesta na MsKS „samostatný pracovník múzea“ od 1. 6. 2008 na skrátený 6-hodinový úväzok.

MsÚ

DREVENÝ TESCO OBCHOD V RAJCI BUDE UNIKÁT

Tesco robí ďalší krok v starostlivosti o životné prostredie.

Foto zľava: *primátor mesta Rajec* ***Ing. Ján Rybárik a*** *projektový manažér spoločnosti Tesco Stores SR* ***Dušan Vavra.***

26. mája o 11.00 hodine sa uskutočnil slávnostný ceremoniál – výkop na mieste, kde vyrastie drevený Tesco obchod v Rajci – za účasti primátora mesta Rajec *Ing. Jána Rybárika* a *Dušana Vavru,* projektového manažéra spoločnosti Tesco Stores SR. Obchod bude mať predajnú plochu tisíc metrov štvorcových a jeho otvorenie sa plánuje na jeseň tohto roku.

„Som veľmi rád, že mám možnosť zúčastniť sa tejto jedinečnej chvíle na mieste, kde vyrastie obchod nevšedného druhu, ktorý bude unikátny v rámci Tesco obchodov nielen na Slovensku, ale aj v krajinách strednej Európy, kde Tesco pôsobí. Ide o ďalší významný krok v starostlivosti o životné prostredie spoločnosti Tesco,“ povedal pri tejto príležitosti Dušan Vavra.

Primátor mesta Ing. Ján Rybárik o zámere spoločnosti Tesco postaviť tento unikátny obchodný dom v Rajci. *„Od roku 1993 sme zapojení do projektu – Brundtlandské mesto, ktoré sme začali realizovať s dánskymi odborníkmi a niektorými ministerstvami na Slovensku. Do tohto projektu zapadá aj táto stavba. Spoločnosť Tesco prišlo s návrhom vybudovať drevený obchod, ktorý spĺňa požiadavky na ochranu životného prostredia – úspora energie, prírodné materiály.“*

Supermarket Tesco prinesie nízkoenergetické opatrenia. V stavebnej časti obchodu v Rajci budú v čo najväčšej miere použité prírodné materiály, ako drevo, ovčia vlna a lisovaná slama, pri výrobe ktorých vznikne minimálne množstvo CO_2. Aj prevádzka supermarketu bude fungovať s čo najnižším dopadom na životné prostredie. Na vykurovanie obchodu poslúži kondenzačný kotol a prípravu teplej vody zabezpečí solárna technika. Pod obchodom bude zemný kolektor, cez ktorý bude prúdiť vzduch a bude predchladzovaný alebo predhrievaný podľa potreby a podľa ročného obdobia.

Ide o unikát – prvý drevený Tesco obchod nielen na Slovensku, ale aj v krajinách strednej Európy, kde Tesco pôsobí. Obchod bude mať 1000 m^2 predajnej plochy a bude otvorený na jeseň tohto roku a zamestná približne 20 ľudí.

Oľga Hrnčiarová
manažérka vonkajších vzťahov, Tesco Stores SR, a.s.

NAJLEPŠÍ ŠPORTOVEC ZDENO KOLEDA

Šport a telovýchovná činnosť majú v našom meste dlhú tradíciu. V tomto roku oslavujeme už 85 rokov rozvoja telesnej výchovy.

V súčasnosti sa športová činnosť teší stále veľkej obľube. Dôležité je najmä to, že šport je stále príťažlivý a populárny pre mladých ľudí. Pomáha im vytvárať nielen radosť z hry a športového ducha, ale formuje osobnosť mladých ľudí. Všetci, ktorí sa venujú športu vedia, že je to najlepší prostriedok na prekonanie stresu a najlepší pomocník na zvládnutie vysokých pracovných nárokov.

Pre veľmi dobré výsledky na medzinárodnej úrovni našich športových klubov sa Mesto Rajec, Mestské kultúrne stredisko Rajec a Komisia pre školstvo, kultúru a šport pri MZ rozhodli usporiadať slávnostné podujatie ***Najlepší športovec mesta Rajec za rok 2007***.

Po oslovení všetkých športových klubov pôsobiacich v meste Rajec, sa do akcie zapojilo sedem klubov: *Mažoretky Kordovánky* (pracujú pri MZŠ v Rajci), *Hunter Malá Fatra, MTB klub, Futbalový klub Istrobanka, Stolnotenisový klub, Maratón klub* a *Šachový klub.*

Športovci spomedzi seba, na základe bodového hodnotenia, zvolili – *Najlepšieho športovca mesta Rajec*, *Najlepší športový kolektív mesta Rajec* a *Najlepšieho športovca športového klubu.*

24. mája sa nominovaní športovci stretli na slávnostnom odovzdávaní cien.

Športovcov sa prihovoril primátora mesta Rajec Ing. J. Rybárik.

Z rúk primátora mesta a predsedníčky komisie pre školstvo, kultúru a šport JUDr. Anny Huljakovej víťazi prevzali pohár, pamätný list a kyticu kvetov.

O kultúrny program sa postarali violončelistky MZUŠ pod vedenímp. uč. O. Pažickej.

Foto: S. Kalma

Foto: Najlepší športovci mesta Rajec.

Foto: S. Kalma

Foto zľava: *primátor mesta* ***Ing. J. Rybárik,*** *predsedníčka komisie pre škostvo, kultúru a šport pri MZ* ***JUDr. A. Huljaková a*** *najlepší športovec mesta Rajec* ***Z. Koleda.***

Najlepším športovcom mesta Rajec 2007 sa stal **ZDENO KOLEDA.** Je historicky prvým oceneným najlepším športovcom a stal sa držiteľom ***„Putovného pohára“.*** Je členom Maratón Klubu od roku 1997. Za desať rokov športovania a reprezentovania dosiahol viaceré výborné umiestnenia.

Najlepší športový kolektív mesta Rajec
1. miesto – Mažoretky Kordovánky
2. miesto – Hunter Malá Fatra
3. miesto – Starší žiaci Futbalového klubu Istrobanka Rajec

Najlepší športovec športového klubu
Mažoretky Kordovánky – Lucia Klincová
Hunter Malá Fatra – Jozef Adamička,
MTB klub – Peter Kasman
Futbalový klub Istrobanka – Jozef Jakubes
Stolnotenisový klub – Jozef Kavec
Maratón klub – Zdeno Koleda
Šachový klub – Tomáš Kozub

Šzá

DETI A HOSTIA MAMIČKÁM

Foto: K. Kalmová

Všetky kvety do rúk mamy
kladieme ako drahokamy
za jej lásku plnú nehy,
za zelené detské brehy,
za jej štedrosť, starosti,
za dni plné hravosti,
za rozprávku nad kolískou,
za to, že vždy stojí blízko,
aby dieťa pohladila –
mamička nežná, milá.

Druhá májová nedeľa sa niesla v znamení oslavy a poďakovania našim mamám a starým mamám pri príležitosti DŇA MATIEK.

Program na námestí bol naozaj bohatý. Predstavili sa v ňom hudobníci z MZUŠ, deti a žiaci z materských a základných škôl v Rajci a ako hosť ľudovo-umelecký súbor Rozsutec.

Básňami, piesňami, tancami a ľudovými tónmi deti i hostia spríjemnili krásny a jedinečný sviatok našim mamám i všetkým, ktorí prišli v nedeľu 11. mája na námestie.

Organizátormi podujatia boli Mestské kultúrne stredisko v Rajci a Občianske združenie Lackovci s podporou Mesta Rajec a OZ Lackovci z prostriedkov 2% z dane.

Má

MsKS vás pozýva
na **výstavu prác žiakov**
SOUs zo Žiliny - umeleckoremeselné
sprácúvanie dreva – **REZBÁRI**
3. 6. – 23. 6. 2008
Radnica Rajec

Pozývame vás
na **výstavu prác žiakov**
výtvarného odboru MZUŠ v Rajci
6. 6. – 26. 6. 2008
Radnica Rajec

Mestské kultúrne stredisko ďakuje *Tomášovi Vojenčákovi ml.* za výstavu **Môj priateľ fotoaparát** a *Olivie Stowell* za výstavu **Pletených bábik**.

NÁMESTIE PATRILO DEŤOM

MsKS v spolupráci s parlamentom mladých pripravilo pri príležitosti MDD – 1. júna program na Námestí v Rajci.

Dve Šašice rozdávali dobrú náladu a zabávali celé námestie. Deti si mohli zasúťažiť s rozprávkovými postavami za sladkú odmenu.

Matatón klub Rajec pripravil pre deti už tradičný Beh Rajeckým rínkom. Deti všetkých vekových kategórii si mohli zmerať sily v behu cez rajecké námestie.

Šzá, Foto: K. Kalmová

ŠKRÁBIKOV RAJEC

*Súťažná prehliadka v prednese duchovnej poézie a prózy dostala na tohtoročnom 9. ročníku dar v podobe nového názvu – **ŠKRÁBIKOV RAJEC**.*

13. mája, kedy sme si pripomenuli 126. výročie narodenia rajeckého rodáka ThDr. Andreja Škrábika, sa vo veľkej zasadačke mestského úradu stretlo 63 žiakov a študentov základných škôl a osemročných gymnázií. Doteraz najviac súťažiacich predviedlo svoje nadanie a cit pre krásno poézie a prózy v dvoch kategóriách, z ktorých vyšli ako víťazi štrnásti súťažiaci:

I. kategória – próza: 1. Viktória Krutáková, 2. Adrián Begáň, 3. Lenka Záňová
I. kategória – poézia: 1. Magdaléna Mičechová, 2. Lenka Špániková, 3. Pavol Januš
Cenu poroty v I. kategórii získala Michaela Augustínová.

Foto: K. Kalmová

II. kategória – próza: 1. Barbora Hollá, 2. Ján Slyško, 3. Veronika Martiniaková
II. kategória – poézia: 1. Zuzana Stenchláková, 2. Lucia Sarköziová, 3. Alžbeta Škadrová.
Cenu poroty získala Veronika Barošová.

Mestské kultúrne stredisko ďakuje všetkým súťažiacim, pedagógom, členom poroty RNDr. Ľ. Prikrylovi CSc, Mgr. P. Kubicovi, RNDr. R. Rybárikovej a Ing. E. Rybárikovej, Mgr. A. Krňanovej, A. Polačkovej, Ivete Garbárovej a všetkým, ktorí toto krásne podujatie podporili: *Pekáreň Bohdalová*, *predajňa Eva* – M. Paulínyová, *Zelenina - ovocie* A. Hasalíková, *pekáreň Čibenka*, *ŽSK*, *Ing. E. Rybáriková, RKC – farnosť Rajec*.

Má

Foto: S. Kalma

Športovci a milovníci freestyle BMX sa stretli 30. mája na futbalovom ihrisku – na slávnostnom otvorení SKATE PARKU.

RAJEC MÁ 815 ROKOV

Mnohí si ani neuvedomujeme, alebo nevieme, že mesto, v ktorom žijeme, oslavuje v tomto doku 815. výročie prvej písomnej zmienky. Priblížme si históriu nášho krásneho mesta a vzácnych pamiatok, okolo ktorých denne chodíme bez povšimnutia.

Rajec je najstaršou obývanou lokalitou Rajeckej doliny. Vykopávky potvrdili prvé osídlenie už v dobe bronzovej (2000-1500 rokov pred n. l.).

Po prvýkrát sa písomne spomína v roku **1193** v listine Belu III. Ako ***Raich***. Ako mesto sa spomína až v roku 1397 – ***oppidum Raycz***.

Rajec bol vždy poddanským mestom. V 13. storočí patril k ostrihomskej kapitule, v 14. storočí bol pripojený k Lietave. Z poddanstva sa vykúpil až v roku 1846.

Na čele mesta stál richtár – ***fojt*** a ***mestská rada***. Zasadali v budove renesančnej radnice, ktorá sa nachádza v strede námestia. Medzi povinnosti richtára patrila i starosť o **mestské pečatidlá**. Na pečati je zobrazená postava sv. Ladislava, uhorského kráľa, ktorý je patrónom farského kostola i celého mesta.

Napriek tomu, že bol Rajec poddanským mestom, dostal v priebehu storočí od panovníkov rôzne **výsady**, ktoré napomáhali jeho hospodárskemu vývoju. V roku 1604 cisár *Rudolf II.*, vydal pre mesto privilégium, podľa ktorého mohli Rajčania šesť dní v roku usporadúvať v meste jarmoky. V roku 1609 *Matej II.* oslobodil Rajčanov od platenia mýta v celom Uhorsku. Toto privilégium v roku 1749 potvrdila *Mária Terézia*.

Veľký *význam Rajec nadobudol* zvlášť od 14. storočia, kedy sa Žilina vyčlenila spod právomoci Lietavy a lietavské panstvo si z Rajca spravilo centrum svojho hospodárskeho života. Od tohto obdobia nastal veľký rozvoj remeselnej výroby. V polovici 18. stor. tu pôsobilo okolo 500 remeselníkov, ktorí boli združení do **cechov**. Najstarší bol cech ševcov, založený okolo r. 1478. V Rajci pôsobili cechy organárov, tkáčov, rezbárov, súkenníkov, debnárov, tesárov, medovnikárov...

Začiatky **rezbárstva** siahajú do 17. stor. K najväčšiemu rozmachu došlo na prelome 19. a 20. storočia zásluhou rajeckého rodáka Jozefa Brieštenského, ktorý založil v roku 1908 prvé rezbárske družstvo na Slovensku. Žiakom J. Brieštenského bol aj Jozef Pekara, ktorého diela zdobia interiér rajeckého kostola a je autorom Slovenského betlehemu v Rajeckej Lesnej. **Organárstvo** sa spája predovšetkým s rodinou Pažických. Pôvodná kostra orgánu vyrobená Ondrejom Pažickým z roku 1771 sa nachádza v rajeckom kostole. Ďalšie môžeme nájsť vo Višňovom, v Čičmanoch, v Strečne, v Liptovskom Hrádku...

Najznámejším rajeckým remeslom bolo **garbiarstvo a čižmárstvo**. Rajec sa zvlášť preslávil výrobou jemnej kože, kvalitou podobnou semišu, žltej alebo červenej farby, ktorá sa volala *rajčovina*, alebo *uhorská koža*. Používala sa hlavne na výstelku a výzdobu sviatočných čižiem, tzv. ***kordovánok***. Po rajčovine bol veľký dopyt, vyvážala sa až do Francúzska a do Turecka.

Vďaka remeslám sa Rajec rozvinul natoľko, že ***bol svojho času väčší ako Žilina***. Až keď ho v 19. storočí obišla výstavba trate košicko-bohumínskej železnice, začal jeho rozvoj stagnovať až natoľko, že dočasne stratil štatút mesta. Novým impulzom pre rozvoj hospodárskeho života bolo vybudovanie lokálky Žilina – Rajec v roku 1899.

Rajec patrí medzi päť európskych miest (je jediným na Slovensku), ktoré majú prívlastok brundtlandské. Tento názov je odvodený od mena nórskej ministerskej predsedníčky G. H. Brundtlandovej, ktorá ako prvá presadzovala myšlienku *„trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti“* – teda spoločenského rozvoja, ktorý zabezpečí splnenie potrieb súčasnej generácie bez toho, aby boli ohrozené budúce generácie.

NAJVÝZNAMNEJŠIE PAMIATKY

Centrum mesta si stále zachováva stredoveký štvorcový pôdorys s pravouhlo vybiehajúcimi uličkami.

V južnej časti námestia stojí jednoposchodová renesančná budova. Je typickou ukážkou architektúry 17. storočia. Je zapísaná v zozname národných kultúrnych pamiatok. Nachádza sa v nej **mestské múzeum**.

Ešte v 19. storočí to bol jednoposchodový renesančne a barokovo upravený meštiansky dom, ktorý slúžil ako *mestský pivovar*, neskôr

tu bola mestská krčma. Je situovaný za líniou uličnej čiary, aby sa pred ním získal priestor pre vozy. Fasádu zvýrazňuje kamenná pavlač s tromi arkádami. Na budove sú umiestnené dve pamätné tabule významných rajeckých rodákov, zoológa a prírodovedca Jána Frivaldského a kňaza, pedagóga, publicistu Juraja Slotu Rajeckého.

V strede námestia je neprehliadnuteľná **mestská radnica**. Pôvodne renesančná jednoposchodová stavba prístupná zo všetkých strán. Otvorené arkády slúžili ako trhovisko. Na poschodí boli administratívne miestnosti mestskej rady. Dnes radnica slúži ako obradná, koncertná i výstavná sieň.

V juhovýchodnej – najstaršej časti mesta, stojí rímsko-katolícky **kostol zasvätený sv. Ladislavovi**. Je jednou z najstarších a najvýznamnejších stavebných pamiatok Rajca.

V archívoch je prvá zmienka o kostole z roku 1368. Bola to pôvodne gotická stavba, z ktorej sa do dnešného dňa zachovala spodná časť veže a čiastočne obvodové murivo so západným a južným neskorogotickým portálom. Na južnej strane kostola ukazujú čas obnovené staré slnečné hodiny, pochádzajúce z roku 1770. Latinský nápis hovorí: „*Keby nebolo Slnka, hodiny by neukazovali čísla“*. V kostole sa nachádzajú aj tri krypty: Kostkovská, Lengyelovská a Huljakovská. Na konci 19. storočia boli uzavreté a zamurované. Zachoval sa iba náhrobok Barbory Thurzovej z roku 1561, ktorého torzo s epitafom je zrekonštruované a osadené vo vnútri kostola.

Na severnej strane kostola je umiestnená tabuľa významného rodáka, katolíckeho kňaza Andreja Škrábika.

Na námestí sa zachoval klasicistický **stĺp** so sochou **Svätej Trojice**. Bol postavený zo štedrých darov občanov v roku 1818. Na piedestáli sa nachádza reliéf sv. Floriána, patróna hasičov. Na troch stranách stĺpa sú nápis. Prvý *„Cura et inspectione juidicis Josephi Simko“* – Starostlivosťou a pod dozorom richtára Jozefa Šimku. Na ďalšej *strane „Deo vere uni inosentia trino in persones set sancto Floriano laete dedicata anno 1818“* – Pravému jedinému Bohu v Troch osobách a sv. Floriánovi s radosťou zasvätené v roku 1818. A posledný *„E liberis oblatio civium de Raiecz pie posita“* – Z dobrovoľných príspevkov občanov Rajca zbožne vystavené. Trojičný stĺp bol naposledy renovovaný v roku 1993.

Ďalšia významná pamiatka je **socha sv. Jána Nepomuckého** vytesaná z kameňa. Pri úprave námestia v roku 1974 bola táto socha z námestia premiestnená a dočasne uložená do budovy starej fary. V októbri 1975 bol kamenný stĺp k soche natrvalo premiestnený do areálu farského kostola. V októbri 1976 sochu odborne reštaurovali. Opravená svätcova socha pripomína staršej generácii veriacich pobožnosti, ktoré boli slúžené na námestí v oktáve sviatku sv. Jána Nepomuckého.

To je v skratke zopár informácií o histórii a pamiatkach nášho mesta, o ktorej by sa dala napísať nejedna kniha. Každý obyvateľ Rajca musí byť hrdý na našu stáročnú históriu, ktorú nám môže nejedno mesto závidieť.

Šzá, foto: archív

Predstavujeme vám firmy a organizácie pôsobiace v Rajci.

VERANN

Firma VERANN – Viera Kamenská. Výroba a predaj dámskej, pánskej konfekcie

Vznik a pôsobnosť firmy sa datuje od roku 1997. Hlavná činnosť vo firme VERANN je zameraná na výrobu a predaj dámskej, pánskej konfekcie.

Okrem slovenského trhu máme uzatvorené zmluvné vzťahy aj so zahraničnými odberateľmi. V minulosti to boli najmä zmluvní partneri z Rakúska a Čiech, od roku 2004 sú to v prevažnej miere partneri zo Slovinska.
Podiel zahraničného exportu na celkovej výrobe je cca 60 %.

Firma v prvých mesiacoch pôsobenia mala 4 zamestnancov. Dnes má 19 zamestnancov, z toho je 14 priamo vo výrobe, 4 zamestnankyne sú v predajniach a jeden zamestnanec je prevádzkového charakteru. Migrácia zamestnancov vo firme za 11 rokov pôsobenia je minimálna. Vo firme do dnešného dňa pôsobia 4 pôvodné zamestnankyne a väčšina ostatných je vo firme od roku 2002, kedy sme sa presťahovali do väčších výrobných priestorov na ul. Obrancov mieru.

Ani tieto priestory však neboli úplne vyhovujúce čo do veľkosti tak aj do kvality. Keďže vedenie firmy malo záujem riešiť stabilizáciu firmy s cieľom zabezpečiť kvalitné pracovné a sociálne priestory pre svojich zamestnancov v roku 2006 zahájilo rekonštrukciu a prístavbu objektu na ul. 1. mája. Do novovybudovaných priestorov sa firma presťahovala v septembri 2007. Týmto sa vytvorila možnosť ďalšieho navýšenia počtu zamestnancov.

Firma VERANN sa pri výrobe zameriava na klasickú eleganciu výrobkov pre všetky vekové kategórie dámskej módy. Výrobky šijeme od veľkosti 36 až po veľkosť 60, čím sa snažíme uspokojiť širokú skupinu zákazníčok, nevynímajúc kategóriu nadmerných veľkostí. Naše výrobky šijeme z kvalitných materiálov zo zahraničia (najmä z Talianska a Nemecka), ktoré svojim zložením zákazníčkam zaručujú jednoduchú údržbu, kvalitu a dlhú životnosť. Okrem kvality výrobkov svoju pozornosť zameriavame aj na to, aby sa zákazníci v našich výrobkov cítili pohodlne a dobre. Pre spokojnosť zákazníkov sme predaj výrobkov doplnili o službu – úprava odevov.

Okrem výrobnej činnosti a veľkoobchodu pôsobíme od roku 2000 aj v sieti maloobchodnej činnosti. Prevádzkujeme tri vlastné predajne v mestách Rajec, Rajecké Teplice a v Bratislave. Pre zabezpečenie komplexnejšej ponuky predávaného tovaru sme v našich predajniach rozšírili sortiment aj o predaj výrobkov pánskej módy, dámskej spodnej bielizne a rôznych módnych doplnkov. Okrem vlastných predajní je možné zakúpiť si naše výrobky vo viacerých slovenských mestách.

Od januára 2006 sme v predajni na Námestí SNP zriadili prvé objednávacie a obchodné centrum v Rajci značky QUELLE.

Náš QUELLE SHOP zabezpečuje bezplatnú dodávku objednávaných výrobkov z firmy Quelle ako aj bezplatné vrátenie tovaru. Nákup tovaru značky Quelle cez naše obchodné centrum šetrí čas a peniaze naším zákazníkom.

Dlhoročné pôsobenie firmy VERANN na slovenskom a zahraničnom trhu a jej udržateľnosť v silnej konkurencii je aj vďaka zodpovednej a kvalitnej práci našich výrobných zamestnancov, za čo im patrí veľká vďaka.

Našim dlhodobým cieľom je zabezpečiť trvalú existenciu výrobnej činnosti. V najbližšom období budú naše aktivity orientované na rozšírenie počtu zamestnancov, dobudovanie vonkajších úprav areálu prevádzky na ul. 1. mája a zriadenie ďalšej predajne.

Viera Kamenská

VERANN - Viera Kamenská
Výroba a predaj odevov

Prevádzka:
Ul. 1. mája 419, 015 01 Rajec
Tel.: 041/542 4340
Fax: 041/542 46 36
Mobil: 0903 565 232
Mobil: 0915 816 604
e-mail: verann@stonline.sk

Predajne:
- Nám. SNP 9, 015 01 Rajec
- Kuneradská cesta (tržnica) 013 13 Rajecké Teplice
- Rovniankova 15 821 04 Bratislava

inzercia

inzercia

KORASAN. a.s.

Rajecký vlnársky závod na výrobu látok a kobercov vznikol v roku 1910.

V závere 80-ročnej existencie závodu, kedy sa vyrábali mykané priadze, vlnené látky a koberce bol závod organizačne začlenený do podniku SLOVENA š.p. Žilina a pôsobil ako závod 02 – Slovena š.p. Rajec až do roku 1991. Podnik bol najvýznamnejším zamestnávateľom v rajeckej doline, pracovali tu celé generácie občanov mesta a okolia. V najproduktívnejších rokoch tu našlo zamestnanie viac ako 1 300 ľudí.

Po delimitácii v roku 1991 vznikol KORASAN, š.p. Rajec. Podnik zamestnával cca 800 pracovníkov a bol známy ako jediný výrobca kvalitných dvojplyšových vlnených kobercov na Slovensku. Vyvážal svoje výrobky do celého sveta.

Po roku 1995 nasledovalo obdobie zĺhavej privatizácie a konečným výsledkom bolo postupné rozdelenie výrobných hál do troch firiem.

V bývalom areáli podniku pôsobia ešte dve firmy – EuroEnterprise, s.r.o Pezinok, kde sa vyrába základný polotovar pre výrobu látok na vrchné ošatenie a firma Syringe, s.r.o, Bratislava, kde vyrábajú zdravotný materiál.

V roku 1997 bola založená akciová spoločnosť Korasan, a.s. Rajec. Podnik vzhľadom na nerentabilnosť výroby bol nútený postupne znižovať výrobu až sa v roku 2006 prestalo vyrábať.

V súčasnej dobe sa v podnikovej predajni priamo v areáli podniku predávajú kvalitné vlnené a zmesové koberce z vlastnej produkcie. Vyhľadávané sú najmä buklé koberce, dá sa tu výhodne nakúpiť behúňový program, koberce na mieru. Ponúkame aj obšívanie kobercov. Je tu možnosť výberu z rôznych dezénov, farieb a rozmerov. Nové koberce sa už nevyrábajú, uvoľnené priestory sú ponúkané na predaj alebo na prenájom.

Niektoré priestory sú už obsadené, iné čakajú na nových záujemcov. Snaha akcionárov firmy je nájsť nového investora, ktorý dokáže do výrobných priestorov vrátiť výrobnú činnosť a zamestnať čo najviac občanov Rajca a okolia.

Ján Remenec
predseda predstavenstva

KLUB DÔCHODCOV MÁ 30 ROKOV

Pripomíname si ***30. výročie založenia Klubu dôchodcov v Rajci,*** *ktorý začal svoju činnosť 15. mája 1978. Pôvodne sa nachádzal na Námestí SNP, ale z asanačných dôvodov bol presťahovaný v roku 1986 na Nádražnú ul. Pri KD sa uskutočnila prístavba, ktorá bola otvorená 16. januára 1990.*

Dnes má klub 108 členov. Stretávajú sa tu každý deň popoludní okrem piatku a soboty.

Činnosť KD sa riadi podľa schváleného ročného plánu, uspokojuje kultúrne a spoločenské potreby členov.

Pri príležitosti 30. výročia založenia KD sa 15. mája konalo ***slávnostné stretnutie klubov dôchodcov.***

Zúčastnili sa ho družobné kluby z Bieleho Potoka, Dolného Kubína, Kremnice, Liptovského Mikuláša, Liptovskej Osady, Martina, Nitrianskeho Pravna, Novák, Ružomberka a Turčianskych Teplíc. Každý klub reprezentovali dvaja až traja členovia.

Foto: archív KD

Foto: archív KD

Na začiatku tejto milej slávnosti Anna Brezániová prítomných privítala a v krátkosti im porozprávala o histórii klubu. V kultúrnom programe sa predstavila p. uč. Oľga Malíčková básňou od Juraja Hrehu – bývalého člena KD a baladou o Rajci od Emílie Filipovej. Pokračovali žiaci MZUŠ. Nasledoval príhovor od Valentína Paulínyho.

ZPOZ pri MZ v Rajci pripravil prijatie spriatelených KD *primátorom mesta Ing. J. Rybárikom.* Po slávnostnom prijatí na radnici, hostia navštívili kultúrne pamiatky mesta.

Popoludní sa predstavili v KD svojim programom *žiaci MZŠ*, tanečný súbor *Čučoriedky* a mažoretky *Kordovánky*. Do nálady zahrala skupina *Kvanto*.

Na záver sa konala pracovná porada, kde si kluby navzájom povymieňali skúsenosti.

Ďakujeme sponzorom: *Mesto Rajec, Kofola a.s., Mapas* – Maceášik, *Vinuta s.r.o., Anna Šimková, Anna Mikolková, Jožka Mišová, Jedáleň Rajka (*p. Kollárová) za prípravu slávnostného obeda, členkám KD *Júlii Pechovej, Emílii Pekarovej a Valentínovi Paulínymu* za chutné domáce zákusky, *Jozefe Kašjakovej a Emílii Stupňanovej* za pomoc v kuchyni a všetkým členom samosprávy, ktorí sa podieľali na príprave tohto stretnutia.

29. mája si členovia pripomenuli 30. výročie založenia KD.

Akcia bola spojená s dňom matiek a váľaním mája. Akcie sa zúčastnilo 80 členov.

Nechýbal vynikajúci kultúrny program žiakov MZŠ a MZUŠ a prednes básne od p. uč. Malíčkovej. V neskorších hodinách chlapi váľali máj. Do nálady hrala kapela Kvanto.

A. Brezániová

NEZABUDNUTEĽNÉ CHVÍĽE

Každý vek má svoje. Dieťa sa teší zo sladkostí a hračiek, dievča-slečna má radosť z pekných šiat a matka sa teší zo svojich detí. Starší človek sa teší z každého dňa, ktorý prežije v zdraví a večer si povie: „Ďakujem za tento deň, Pane Bože a dopraj mi prežiť ďalší!“ *Ale sú dni, ktoré zostanú dlhšie v našej pamäti.*

Členovia ZO – Jednoty dôchodcov v Rajci a najmä *„matky“* prežili takýto deň 7. mája v Klube dôchodcov v Rajci pri oslave *Dňa matiek.* Tohto nášho podujatia sa zúčastnilo 74 našich členov, ktorých prišli pozdraviť s kultúrnym programom deti z Materskej školy na ul. Obrancov mieru a žiaci MZUŠ. Malý harmonikár – Babuľa hral krásne pesničky, ktoré rozospievali všetých. Program, na ktorý by sa dalo pozerať a počúvať i celé hodiny, prítomní ohodnotili búrlivým potleskom. Všetkým účinkujúcim patrí srdečná vďaka.

K prítomným sa na úvod prihovorila predsedníčka ZO – JD, ktorá zároveň zablahoželala, s kyticou kvetov, oslávencom k ich životným jubileám a spoločne sme si zaspievali *„ŽIVIO“*.

O dobrú náladu sa postarala hudobná skupina *Spektrum*, ktorej srdečne ďakujeme.

Veľmi nám chýbala prítomnosť primátora mesta Ing. J. Rybárika, ktorý by sa prihovoril našim matkám a starým matkám. Touto cestou mu chceme poďakovať za finančný dar.

O príjemne strávené chvíle sa postarali naši štedrí *sponzori* vážiaci si šediny mám a starých mám, ktorí ochotne a v rámci svojich možností prispeli na túto akciu.
Sú to: *Agroregion* – p. Korňanová nám pripravila výborný obed, *Dolkam*, a.s. – Ing. Maťaťa, *Drevodom* – Ing. Bronček, *Ekonet s.r.o.* – p. Szilvásiová. Všetkým vyslovujeme úprimnú vďaku za ich sponzorskú pomoc a porozumenie.

Zo stretnutia sme odchádzali vo výbornej nálade s príjemným pocitom, že je ešte stále dosť dobrých ľudí, ktorí vedia tým starším pripraviť nezabudnuteľné chvíle.

Melánia Dokupilová, predsedníčka ZO - JD

Napísali ste nám...

Poslancom Národnej rady Slovenskej republiky sa nepáči, že deti ponocujú v baroch a opíjajú sa. Všetko zmení navrhovaný zákon o ochrane mládeže.

NA DISKOTÉKU IBA S RODIČMI

Podľa neho maloletí, teda deti do 15 rokov môžu reštauračné zariadenia navštevovať od 23.00 do 05.00 hod. len v sprievode rodiča alebo zákonného zástupcu. Mladiství, teda deti od 15 do 18 rokov môžu byť v nočnom bare po 23.00 hodine rovnako len s rodičmi.

Znamená to, že pokiaľ sa chcú deti alebo mládež zabaviť na diskotéke, musia povolať zo sebou aj rodičov. Takto implementovaný návrh zákona vzišiel z dielne nezávislého poslanca Petra Gaburu spolu s Katarínou Tóthovou za HZDS, Jánom Slabým za SNS a Vladimírom Faičom za Smer podľa nemeckej verzie. Okrem iného sa deti a mládež nesmú zdržiavať v herniach a tie sa nesmú nachádzať 200 metrov od školy. Zakázať by sa mal aj predaj pornografických a erotických periodík v novinových stánkoch a čerpacích staniciach, výnimkou budú obchodné domy.

V centre nášho mesta a na sídliskách Sever a Juh máme 17 reštauračných a pohostinských zariadení.

ANKETA

Marek Dubec 15 r., Rajec

Neostáva nám nič iné, len chodiť na stanovačky a chaty.

Ľubomír Rolinec 16 r., Rajec

Čo už. Budeme teda sledovať telku, alebo cez leto chodiť na opekačky.

Jozef Majerčík 17 r., Rajec

Podľa mňa je to blbosť, každý mladý sa chce zabaviť bez rodičov. Po niečo je to ale dobré, ušetríme peniaze.

Ján Čmelo 30 r., podnikateľ

Ja to schvaľujem, osobne mi to vôbec nevadí, naopak som za. Totiž to čo navrhujú poslanci u nás už dávno platí. Deti a mládež do 18 rokov má na diskotéky u nás zakázaný vstup rovnako ako podnapití.

PP

PIATKOVÁ SIRÉNA MI UŽ PÍLI UŠI!

„Oznamujeme občanom, že v piatok bude od 12-tej hodiny dvojminútová skúška sirény...“

Takýto oznam počujeme dvakrát za mesiac. V poriadku, až nato, že v nás občanoch to vyvoláva nepokoj – určitý strach, aspoň u tých starších, ktorí niečo podobné prežili počas II. svetovej vojny. Je to celoštátne nariadenie a mesto to musí dodržiavať.

Ale podľa mňa by stačilo sirénu zapnúť – funguje, vypnúť. Trvalo by to 2-3 sekundy a je istota, že v prípade potreby nezlyhá. Ale málokto už vie, keby nedajbože k takejto skutočnosti došlo, čo treba vlastne robiť.

V prvom rade nasadiť si masku proti plynu a nájsť najbližší kryt proti žiareniu a bezpečnosti. A tu začína tá celoobčianska fraška, že nemáme ani masky, ani kryty. Platí to heslo: *„Zachráň sa ako vieš a môžeš!“*

V iných štátoch, napr. v Nemecku, ochrane venujú mimoriadnu pozornosť. Tam napr. povinne pri novostavbách budujú pozemné kryty, dokonca navzájom pospájané so všetkým zariadením (vetraním, osvetlením, rýchla pomoc a pod.)

A my máme sirény len nato, aby nám naháňali strach, vyvolávajú psychózu. Teda aká je tu logika a skutočnosť?
Nato by mali odpovedať nejakí zodpovední pracovníci! Ale to tak skoro iste nebude!

JŠ

veronika

LETO JE TU!

Termálne kúpalisko Veronika od 31. mája víta svojich návštevníkov.
Otvorené je v *pondelok – piatok* od **10.00 do 18.00 hod.**,
cez víkend od **9.00 do 18.00 hod**.
Od ***1. júla*** bude otvorené: *pondelok až piatok* **9.30 – 18.00 hod.**,
v *sobotu a nedeľu* **9.00 – 19.00 hod**.

Aj tento rok MsÚ ponúka pre obyvateľov Rajca zľavnené pernamentky. Môžete si ich zakúpiť v pokladni mesta (na I. poschodí vľavo) v pokladničných hodinách.

Pernamentky platia len v pracovných dňoch od 9.30 do 18.00 hod.

Celodenná pernamentka (5 vstupov) ***330,- Sk***
Od 13.30 do 18.00 hod. (5 vstupov) ***270,- Sk***
Od 16.30 do 18.00 hod. (5 vstupov) ***210,- Sk***

	pondelok - piatok			*sobota a nedeľa*		
	od 9.30	od 13.30	od 16.30	od 9.30	od 13.30	od 16.30
vstupné	**120,-**	**100,-**	**80,-**	**150,-**	**130,-**	**110,-**
osoby do 120 cm	80,-	70,-	60,-	110,-	100,-	90,-
ZŤP	50,-	50,-	50,-	70,-	70,-	70,-
osoby do 90 cm	zdarma					

OZNAM

MESTSKÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA V RAJCI

oznamuje,

že skúšky do prvého ročníka všetkých odborov
(hudobný, tanečný, výtvarný, literárno-dramatický)

budú **19. 6. 2008** od **12.00 do 18.00 hod.**

inzercia

SPOMIENKA NA RODÁKOV

80. výročie narodenia

prof. ANTON KÁLLAY

* 10. 6. 1928 Rajec

profesor klavírnej hry, dirigent, čestný občan

Narodil sa v Rajci, ako jediný syn učiteľa a organistu Jozefa Kállayho, kde mu bola hudba vštepovaná od útlej mladosti. Základné vzdelanie dostal v rodnom meste. Gymnázium absolvoval v Žiline a po maturite odišiel na štúdia do Brna na Janáčkovu akadémiu múzických umení. Po ukončení štúdií začal vyučovať na konzervatóriu v Žiline ako profesor klavírnej hry.

Od r. 1957 bol dirigentom Žilinského miešaného zboru, ktorý viedol až do roku 1989. Zbor sa pod jeho vedením vypracoval a zaradil medzi popredné hudobné telesá v našej republike.

Neoceniteľnú úlohu zohral Anton Kállay aj v umeleckom živote iných zborových telies. (Bratislavský komorný zbor, Dievčenský spevácky zbor Konzervatória v Žiline, Detský spevácky zbor pri ZUŠ L. Árvaya v Žiline).

V sezóne 1989/1990 bol zbormajstrom opery v Izmire v Turecku, kde naštudoval niekoľko titulov zo svetovej opernej tvorby.

Jubilantova umelecká činnosť zahŕňa viac ako 40 rokov nepretržitej práce na poli pedagogickom a v oblasti zborového spevu.

10. júna sa prof. Anton Kállay dožíva krásnych 80 rokov. Úprimne mu blahoželáme a do ďalších rokov dobré zdravie, energiu a spokojnosť želáme.

MsKS Rajec

10 rokov od úmrtia

prof. MUDr. KAROL MATULAY, DrSc.

* 11. 10. 1906 Rajec – † 20. 6. 1998 Bratislava

lekár, psychiater, čestný občan

Narodil sa v Rajci, kde jeho otec František bol učiteľom-organistom. Z existenčných dôvodov a možnosti ďalšieho vzdelávania štyroch talentovaných detí sa rodina presťahovala natrvalo do Bratislavy. Maturoval v roku 1924 na čsl. štátnej reálke v Bratislave.

Po vykonaní diferenciálnej skúšky z latinčiny sa v roku 1925 zapísal na Lekársku fakultu Komenského univerzity v Bratislave. Po promócii a habilitovaní sa začal v európskom meradle vedecky pracovať. Jeho liečebné metódy psychiatrických a neurologických chorôb sú zachytené písomne v rôznych jeho publikáciách i v rajeckej kronike.

Organizoval neurologické a psychiatrické ústavníctvo, založil psychiatrický ústav vo Veľkých Leváročh a v Prílese. Ústav pre epileptické deti so školou, ktorý založil v blízkosti Afilovaného ústavu psychiatrického, bol prvým podobným ústavom v Československu.

Počas 2. svetovej vojny chránil politicky a rasovo prenasledovaných. Ako prednosta kliniky vymohol z väzenia viacerých politických väzňov, na klinike ich prechovával a tak zachránil do istej smrti.

Lekárskej verejnosti bol známy svojim upriamením na mentálne retardované deti v predškolskom veku. Pričinením prof. Matulaya bolo v roku 1992 v spolupráci s detskou klinikou Dérerovej nemocnice na Kramároch založené multidisciplinárne pracovisko s celoslovenskou pôsobnosťou. Jeho úlohou je včas diagnostikovať, navrhnúť liečbu a správne usmerniť rodičov mentálne postihnutého dieťaťa.

Všetok svoj um a fyzické sily venoval liečbe retardovaných jedincov, o čom svedčí i pomoc pri zakladaní integrovanej Materskej školy v Rajci a Domova vďaky v Rajci.

Spracovala Šzá

inzercia

Spoločenská rubrika

Jubilanti jún 2008

60 rokov
Štefánia Bohdalová
Ladislav Kotrík
Mária Cepová
Anton Dudák
Anastázia Kavcová
Emília Schmidtová

70 rokov
Rudolf Pechanec

80 rokov
Emília Rybárová
Pavel Kubica

86 rokov
Františka Hanusová

87 rokov
Ján Huljak

88 rokov
Ferdinand Židek

96 rokov
Anna Tinková

Srdečne blahoželáme!

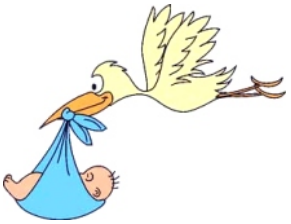

Narodili sa

Dávid Babčan – apríl
Mikuláš Blažek – máj
Nikoleta Koperová – máj
Filip Balošák – máj

Zosobášili sa

Ing. **Tibor Haás** a Ing. **Beatrica Pauková**
Miloš Hromada a **Veronika Fučíková**
Richard Čerňanský a **Katarína Čerňanská**
Anton Blunár a **Andrea Mikitová**
Vladimír Hycl a **Tatiana Kováčiková**
František Fusko a **Denisa Orieščiková**
Peter Jakubík a **Monika Súkeníková**

Opustili nás

Františka Barinková 1926 – 3. 5. 2008
Jozef Kohút 1927 – 10. 5. 2008
Ján Rybár 1921 – 10. 5. 2008
Ladislav Kosper 1936 – 13. 5. 2008

Riadková inzercia:

ŠPORTOVÉ DIANIE A VÝSLEDKY RAJECKÝCH BEŽCOV

Maratónci stupňujú svoje tempo a zdravo medzi sebou súperia. Všetko je len príprava na 25-ty ročník ***Rajeckého maratónu****. Bude to zaujímavé a najmä tvrdé.*

30. apríl 24-tý ročník ***Behu zdravia – Turčianské Teplice***

Sedem bežcov z nášho klubu dosiahlo nasledovné umiestnenia a časy:
Muži do 40 rokov: 2. miesto. R. Galovič 33:42, 10. miesto O. G. Veselovský 36:25.
Muži do 50 rokov: 14. Jaroslav Stupňan 40:41, 20. J. Uhlárik 44:31, 23. Jozef Stupňan 45:08.
Muži do 60 rokov: 2. miesto B. Galovič 37:20.

Medzi *ženami* Janka Kardošová dobehla šiesta.

1. máj Horský duatlon v Rajeckej Lesnej

Za pekného počasia sa konal v Rajeckej Lesnej na Kalvárii už 9-tý ročník Horského duatlonu v rámci Slovenského pohára.

Celkovo súťažilo 30 bežcov zo Slovenska a Českej republiky. Víťazstvo si odniesol Tomáš Jurkovič zo Žiliny, druhý Zdeno Koleda a medzi ženami zvíťazila Janka Žideková.

10. máj Myjavský duatlon

Muži A: 8. miesto Rastislav Galovič 2:10:34 a *muži B:* 4. miesto Bertin Galovič 2:28:59.

11. máj

Volkswagen Prague Marathón *14. ročník*

Maratón sa bežal za krásneho letného počasia (30° C).

Celkovo bežalo 3113 mužov a 572 žien z celého sveta, z toho 153 Slovákov. Rajec reprezentovali *Pavol Uhlárik 3:19:33,* celkovo na 340-tom mieste a v kategórii 54. miesto, *Janka Žideková 3:46:41* – v kategórii 8. miesto a druhá z deviatich Sloveniek. Ján Uhlárik 3:52:52 v kategórii 203. miesto, *Ján Kavec 3:58:29* v kategórii 277. miesto.

Z pätnásť člennej výpravy bežcov aj s rodinnými príslušníkmi, ktorá odchádzala do Prahy už v piatok, bežali rodinný beh v dĺžke 4 km po Pražských uliciach – Maťa a Peter Uhlárikovci, Michal Pekný, Barbora Žideková, Andrea Stehlíková a najmladší Matúš Kavec s maminou zabehli 2 km.

18. máj Ilavský beh *– XII. ročník 13 500 m*

Muži do 40 r.: 3. miesto R. Galovič 46:54, 4. m. Z. Koleda 47:11, 17. m. P. Zafka 58:50, 20. m. M. Jurický 1:00, 23. m. J. Kasman 1:04

Muži nad 50 r.: 2. miesto Bertin Galovič 52:43

24. máj Beh Jozefa Gabčíka

Medzi stovkou účastníkov behu, ktorý sa beží zo Žiliny do Rajeckých Teplíc, bol z desiatky Rajčanov najlepší O. G. Veselovský celkovo na 6. mieste. V hlavnej kategórii obsadil 4-té miesto časom 51:42.

24.5.2008 Martinský duatlon *– druhý ročník*

Duatlon v Martine si vyskúšali aj žiaci Michal Pekný a Peter Uhlárik a odniesli si pekné umiestnenia. Michal štvrté miesto a Peťo treti.

Z dospelých bojovali na trati (5 km beh / 20 km bicykel / 2,5 km beh) Rasťo a Bertin Galovičovci, Pavol Uhlárik a Zdeno Koleda.

Rýchle bežecké okruhy a cyklistickú trať mohli diváci sledovať priamo v centre Martina. Zvíťazil Pavol Šimko náš čerstvý olympionik v príprave. Svoju bojovnosť a pripravenosť ukázal Rasťo Galovič.
Muži nad 40 r. – 6. miesto Pavol Uhlárik,
Muži nad 50 r. – 2. miesto Bertin Galovič.
Víťaz Pavol Šimko mal výsledný čas 53:23:39. *R. Galovič* (53:21:17), *Z. Koleda* (55:07:16), *B. Galovič* (58:09:50), *P. Uhlárik* (1:02:53).

25. máj Beh Trenčianskou Brezinou

Z. Koleda 3. miesto, J. Žideková 3. miesto a B. Žideková 4. miesto juniorky.

24. máj sa konala, prvý krát v histórii Rajca, veľmi pekná kultúrno-športova akcia ***Vyhlásenie najlepšieho športovca za rok 2007.***

Zo siedmich klubov, ktoré sa do súťaže zapojili a bodovali získal prvenstvo zaslúžene *Zdeno Koleda* z MK Rajec. Okrem mnohých umiestnení za rok 2007, sa stal aj prvým Rajčanom, ktorý zdolal métu SLOVAKMANA – dlhý triatlon (3,8 km plávanie 180km bicykel a 42195m beh) za 11 hodín.

Janka Žideková

Maratón klub Rajec vás pozýva
MEDVEDÍ OKRUH – 12. ročník
14. jún 2008
www.maratonrajec.wz.sk

BRANKO DUBEC S KRÁĽOVSKOU KORUNOU

Foto: archív ŠK.

Prvý zprava bronzový Branko Dubec

Šachový krúžok pri MZŠ Rajec pokračoval vo svojej činnosti aj v 2. polroku školského roka.

Keď väčšina žiakov vychutnávala čaro zimných prázdnin, 4 hráči krúžku bojovali na ***Majstrovstvách Slovenska v šachu*** chlapcov a dievčat v Martine. Tento 9-kolový turnaj sa hral od *17. do 23. februára.*

Najlepšie na ňom obstáli so ***4 víťazstvami Branko Dubec*** v kategórii do 10 a Tomáš Kozub do 16 rokov (30. a 29. miesto).

Branko bol v centre pozornosti šachových funkcionárov v 2. kole, keď po víťaznom prvom kole hral s favoritom a neskorším víťazom Christopherom Repkom a ich partia sa prenášala on-line internetom.

V marci skončil 7-kolový turnaj ***Spektrum chess v Žiline,*** ktorý sa začal už v septembri 2007.

V každom kole odohrali hráči 7 zápasov švajčiarskym systémom. Celkovo sa na tomto turnaji zúčastnilo z 22 klubov 156 detí. Z toho bol 10 hráčov nášho krúžku, ktorí odohrali spolu 231 zápasov. Najvyššie – na 13. mieste skončil opäť Tomáš.

12. apríla – turnaj ***Grand Prix v Žiline***.

Zo 7 Rajčanov prekvapil Danko Dubec 16-tym miestom z 85 účastníkov (Tomáš 13.).

26. apríla – naši najmladší hráči bojovali o titul ***Šachový kráľ žilinského kráľovstva***.

Bronzovú korunu si na hlave odniesol *Branko Dubec* (5 víťazstiev zo 7 zápasov). 9-ročné Simonka Dubcová a Veronika Tepličancová zostali pred trónom kráľovnej.

10. mája – to bol deň zápasov ***Majstrovstiev Slovenska*** 4-členných družstiev mladších žiakov v šachu vo Višňovom. ŠK Rajec reprezentovali súrodenci Dubcovci a Veronika Tepličancová. Skončili na 30-tom mieste. Branko sa predviedol v dobrej forme a opäť získal 5 bodov zo 7 zápasov.

Družstvo dospelých skončilo v marci posledným 11-tym kolom zápasmi 5. ligy.

Za 3 víťazstvá a 3 remízy sa udržalo na *8. mieste.* Najlepší bodový zisk zaznamenal Tomáš Kozub s 6,5 bodmi z 11 zápasov.

Tomášovi sa darilo aj na žilinskom turnaji ***Open Mladosť***. V piatich zápasoch uhral 3 body a v kategórii s ratingom do 1550 (20 hráčov) získal 2. miesto a odniesol si svoju prvú finančnú prémiu. Do tohto turnaja sa zapojili aj ďalší 3 hráči klubu.

Ján Uhlárik

TÝŽDEŇ SPOZNÁVANIA SLOVENSKA

Foto: archív MZŠ

Žiaci 4. roč. MZŠ na Lipovej ulici v Rajci majú za sebou zaujímavý týždeň. Od 14. do 18. apríla sa zúčastnili ***Školy v prírode*** *(ŠvP) v prostredí Nízkych Tatier, v obci Bystrá, neďaleko rekreačného strediska Tále.*

Počas celého týždňa chodili po horách, jaskyniach, skanzenoch a spoznávali históriu slovenských miest. Učili sa vlastivedu a prírodovedu cez vlastné zážitky.

Každý deň mali bohatý program.

Hneď v prvý deň navštívili Vodné dielo Žilina, Martin – Maticu slovenskú, Národný cintorín. Prešli náučným chodníkom do skanzenu Vlkolíne, kde komunikovali s miestnymi obyvateľmi, od ktorých sa dozvedeli veľa zaujímavého o histórii tohto miesta.

Druhý deň navštívili Bystriansku jaskyňu.

V stredu mali celodenný výlet. Čiernohorskou parnou muzeálnou železničkou sa doviezli do doliny Vydrovo, prezreli si lesnícky skanzen, prešli lesom, náučným chodníkom, kde sa veľa dozvedeli o lese a jeho význame.

Štvrtý deň absolvovali turistickú vychádzku do lyžiarskeho strediska Tále. Cestou domov sa zastavili v historickom meste – Kremnici, v mincovni a v Múzeu mincovníctva a baníctva. Nad kremnickými baňami si prezreli miesto, ktoré je vyznačené ako geografický stred Európy. V Banskej Bystrici a Nemeckej si pozreli pamätník obetiam SNP.

Počas pobytu v ŠvP si žiaci získané vedomosti overovali v rôznych vedomostných súťažiach, napr. vlastivedný milionár a iné.

Učenie sa neskončilo len vo vlastivede a prírodovede. Hravou formou v radostnej atmosfére tvorili slohové práce o prežitom dni, precvičovali si komunikačné zručnosti a tvorivé myslenie. Učili sa správne stolovať, správať sa v spoločenských zariadeniach, upratovať si izby. Jednotlivé činnosti a súťaže mali bodované, čo ich veľmi motivovalo. Za získané body boli odmenené.

V škole ešte spravia počítačovú prezentáciu a pripravia výstavu fotografií a kresieb.

Pobyt detí v ŠvP prispel k upevneniu kolektívu, žiaci boli nútený spolupracovať, navzájom sa rešpektovať a pomáhať si.

Kalinová

Niekoľkokrát ročne prejdeme okolo tabule v Porubskej doline, ktorá označuje vstup do lesnej škôlky v Elhotnej. A v jednu májovú sobotu sme konečne nazreli aj za jej plot.

NIE JE ŠKÔLKA AKO ŠKÔLKA

V rámci turistického krúžku sme sa vydali peši a niektorí na bicykloch do tejto nezvyčajnej škôlky, aby sme sa dozvedeli, ako je to s pestovaním stromčekov, výsadbou lesa, zložením drevín v našich horách a mnoho ďalšieho.

Lesnou škôlkou nás sprevádzal a o všetkom nám ochotne porozprával Ing. Peter Pekara z Cenzuálneho spolumajiteľstva v Rajci, ktoré lesnú škôlku aj okolité lesy spravuje. Prezreli sme si balíčky semiačok ihličnatých stromov, upravené záhony malinkých stromčekov obsypaných pilinami kvôli udržaniu vlhkosti. Mohli sme porovnať vzhľad rôznych druhov – i listnatých drevín (jarabina, lipa, buk...).

Na záver sa deti dozvedeli odpovede na svoje otázky o veku stromčekov, ťažbe dreva, histórii pestovania lesa v Porubskej, cene semiačok, lapačoch hmyzu, o lesnej stráži...

Eva Stanková, Karol Uhlárik – OZ Tilia

Foto: archív OZ TILIA

Foto: archív ZCŠ

PRE NAJLEPŠIE MAMY NA SVETE

Od detí zo ZCŠ v Rajci

Tak milo znejú vďačné slová pre mamu z úst jej dieťaťa. Aj celý život sa zdá krátky na vyjadrenie vďaky za všetko, čo pre nás robia matky.

Bez nich by bolo na tomto svete ťažko, preťažko...

Svoju vďaku vyjadrili mamám deti zo ZCŠ sv. J. Vianneyho v Rajci ich kultúrnym predstavením v stredu 12. mája.

Každé dieťa chcelo poďakovať tým, čo vedelo najlepšie – básničkou, pesničkou, divadelným, tanečným či hudobným talentom.

Kultúrny dom v Rajci bude pamätať na príjemné májové popoludnie s najlepšími matkami na svete, o ktorých rozprávali tí najvernejší svedkovia – deti.

Mgr. Jana Langová

EXCELENTNÝ DEBUT KAPELY DO-RE-MI

Základná umelecká školy v Novákoch zorganizovala ***24. apríla*** už tretí ročník *Prehliadky súborov so zameraním na interpretáciu modernej, tanečnej a populárnej hudby.*

Na tejto prehliadke sa zúčastnili dve kapely **DO-RE-MI** Mestskej základnej umeleckej školy v Rajci.

Chlapčenská: Ľubomír Mazák (gitara, spev), Jakub Mihál (gitara), Karol Turanec (klávesy), Milan Smieško (basgitara), Michal Miškovský (bicie).

Dievčenská: Terézia Hulínová (gitara, spev), Terézia Kypusová (klávesy), Júlia Pavelová (basgitara), Terézia Kavcová (gitara), Monika Mejerčíková (spev), Alžbeta Moskáľová (spev).

Kapely vedie p. uč. Jaroslav Jankech od začiatku šk. roku 2007/2008. Pre obe kapely to bolo ich prvé verejné vystúpenie.

Svojim obdivuhodným výkonom, a napriek silnej konkurencii, zaujali porotu. Ocenila chlapčenskú kapelu ako jedinú zo všetkých súťažiacich hlavnou **„cenou poroty“**. Mladý muzikant, gitarista a spevák kapely DO-RE-MI Ľubomír Mazák si odniesol ďalšiu individuálnu cenu **„Za vynikajúcu interpretáciu populárnej piesne“.**

Na to, že kapela funguje iba osem mesiacov, vystupovala a súťažila iba prvý krát, dosiahli naozaj **výnimočný úspech**. Blahoželáme pedagógovi Jaroslavovi Jankechovi ako aj žiakom v oboch kapelách a želáme do budúcna ešte veľa takýchto skvelých vystúpení a výsledkov.

Mgr. Antónia Turianová
Foto: archív MZUŠ

POZVÁNKA

Obe kapely ***DO-RE-MI*** *si môžete naživo vypočuť na koncerte populárnej hudby, ktorý organizuje Mestská základná umelecká škola* ***20. 6. 2008*** *o* ***16.30 hod.*** *na* ***Námestí SNP v Rajci.***

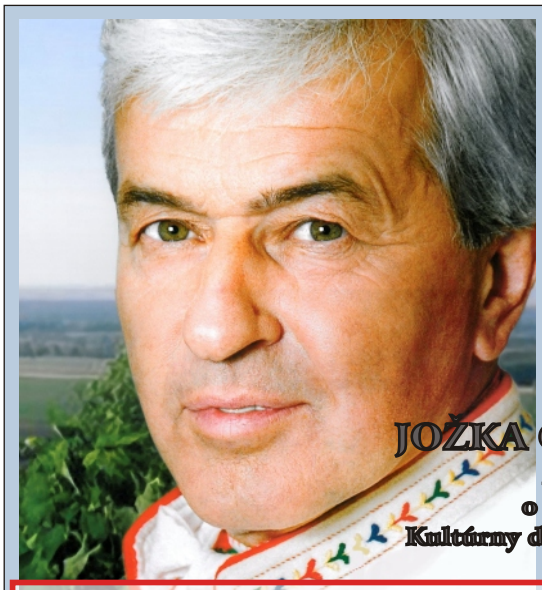

JOŽKA ČERNÝ
12. 6. 2008
o 19.00 hod.
Kultúrny dom v Rajci

Koncert Jožka Černého

ZRUŠENÝ

Zakúpené lístky môžete vrátiť na Mestskom kultúrnom stredisku v Rajci, pondelok až piatok od 8.00 – 17.00 hod.

Ladislavské hody

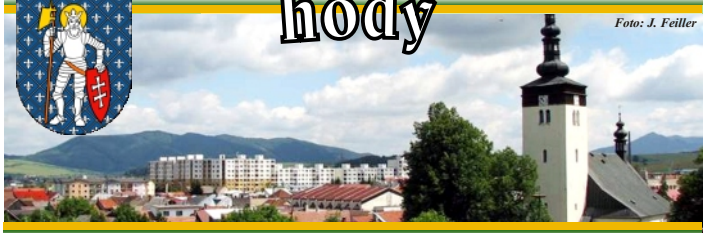

piatok 27. 6.

Námestie SNP
o 18.00 hod. A 29 – ľudová hudba v štýle worldmusic
TEE-PEE – folk rocková kapela

sobota 28. 6.

Futbalové ihrisko v Rajci a Raj. Tepliciach
o 8.30 hod. RAJCUP 2008 – medzinárodný turnaj starších a mladších žiakov vo futbale
KULTÚRNY PROGRAM
Večer: HODOVÁ ZÁBAVA
Farský kostol sv. Ladislava a záhrada za Pastoračným centrom
o 18.00 hod. DETSKÉ HODY – detská sv. omša a Jánska vatra

nedeľa 29. 6.

Farský kostol sv. Ladislava
o 9.30 hod. **slávnostná hodová sv. omša**
Námestie SNP
o 14.00 hod. ALABAMA – country kapela
o 16.00 hod. STRANIANKA a TURIANKA
Školský dvor pri Gymnáziu A. Škrábika
o 17.00 hod. JUNIÁLES

RAJECKÉ KULTÚRNE LETO

JÚN

piatok **20. 6.** Námestie SNP
o 15.00 hod. ***MZUŠ RAJEC***
koncert populárnej hudby

nedeľa **22. 6.** Námestie SNP
o 17.00 hod. ***ANDALUCIA***

27. – 29. 6. LADISLAVSKÉ HODY

JÚL

nedeľa **6. 7.** Námestie SNP
o 18.00 hod. ***VARÍNČANKA***

nedeľa **13. 7.** Námestie SNP
o 18.00 ***ABC DANCE***

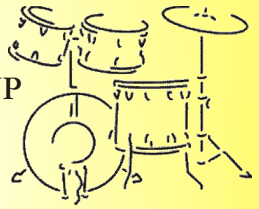

nedeľa **20. 7.** Námestie SNP
o 18.00 hod. ***SONG***
o 19.00 hod. ***LIESMA***

nedeľa **27. 7.** Námestie SNP
o 18.00 hod ***RYTMUS***

AUGUST

sobota **2. 8.** futbalové ihrisko
MOTORAJ – celodenná akcia
medzinárodné stretnutie motorkárov
večer: ***ROCKOVÝ KONCERT***

nedeľa **3. 8.** Námestie SNP
o 18.00 hod. ***SPIRIT***

sobota **9. 8. VEĽKÝ RAJECKÝ DEŇ**
RAJECKÝ JARMOK, RAJECKÝ MARATÓN

nedeľa **17. 8.** Námestie SNP
o 18.00 hod. ***BOJNICKÁ KAPELA***

nedeľa **24. 8.** Námestie SNP
o 18.00 hod. ***ABC DANCE***

nedeľa **31. 8.** Námestie SNP
o 15.00 hod. ***LÚČIME SA S PRÁZDNINAMI***

Mestské noviny Rajčan, založené v roku 1957, vychádzajú jedenkrát mesačne. Vydáva Mestský úrad Rajec. Adresa redakcie: Mestské kultúrne stredisko, Námestie SNP 2/2, 015 01 Rajec, tel.: 041/542 4703, email: mesacnikrajcan@rajec.net ; mesacnikrajcan@gmail.com . Tlač: MsKS Rajec. Registrované Okresným úradom v Žiline pod číslom OÚ-7/2001. ISSN 1210-1966. Príspevky sa prijímajú do 20. v mesiaci. Uverejnené názory sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Cena **10,- Sk**.